

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Second Class Mail, Registration Number 1657

Kaina 10¢

Nr. 84

Penktadienis, Spalis (October) 2, 1970, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIX

Jasser Arafat ir Jordano Karalius Hussein as Pasirašė Taikos Sutarti

KAIRAS. — Čia, visos eilės arabų šalių lyderių aki-vaizdoje, palestiniečių arabų partizanų lyderis Jasser Arafat ir Jordano karalius Hussein as pasirašė taikos sutartį. Sutartį patvirtino savo parašais Egipto prezidentas Nasser ir kelių kitų arabų šalių lyderiai.

Karalius Hussein as ir partizanų lyderis Arafatas, pasirašė sutartį, pasisveikino ir pasišadėjo daugiau nekariuoti.

Pagal sutartį, kaip karalius Hussein as, taip ir partizanų lyderis Arafatas, turi ištraukti iš Jordano sostinės Ammano visas ginkluotas jėgas. Partizanai turi išsiddėstyti pagal Izraelio seną. Prie to, partizanai pasilieka Ibrida savo kontrolėj.

Taikos sutartį prižiūrės kelių arabų šalių paskirti žmonės.

Ar ši sutartis apsaugos Jordana nuo tolimesnių vidujinių konfliktų, sunku pasakyti. Kaip partizanai, taip ir beduinai, karaliaus Hussein as palaikytojai, esą labai įsirdę ir iešką progų keršyti. Pavyzdžiui, jei beduino brolis ar draugas žuvo, tai jis turis nužudyti palestinietį. Pastarieji siekia to paties.

Be sutartis šiuo tarpu sulaukė vidujinį karą. Ir tuo buvo užkirstas kelias JAV įsikišti į Jordano reikalus.

Bankieriai Smerkia Nacionalizmo Kilimą

MONTREAL. — Čia buvo bankierių susirinkimas, kuriame kalbėjo Le Devoir redaktorius, Claude Ryan, vienas iš naujo Kanados nepriklausomybės judėjimo lyderių. Atsiliepdami į jo kalbą, bankieriai reišė mintį, kad nacionalizmas nenaudingas.

Amerikietis, Chicagos universiteto profesorius, teigė, kad multinacionalės korporacijos esančios atsparesnės nacionalizmui, vyriausybių kišimuisi į biznio reikalus.

Nacionalizmas, sakė jis, yra žmonijos liga.

Tarptautines korporacijas esą galima kontroliuoti tarptautiniais organais.

Prezidentas Niksonas buvo jau pasirengęs siūsti į Jordana militines jėgas karaliaus režimui gelbėti.

Pačiame Jordane būslanti sudaryta civilių valdžia. Karalius pasilikis valstybės galva, bet tvarka rūpinsis civilių valdžia.

Sakoma, kad labai didelį vaidmenį šio karo sulaukyme suvaidino Egipto prezidentas Gamal Abdel Nasser, kurs tuoj po sutarties pasirašymo mirė nuo širdies priepuolio. Vos spėjo atsiveikinti su kitų šalių lyderiais.

Nasser as buvo vos 52 metų amžiaus. Egipto lyderiu išbuvo 16 metų. Jo vietą laikinai užėmė viceprezidentas Anwar Sadat.

Visi Arabai Liūdi Prezidento Nasser o

KAIRAS. — Staiga mirus Egipto prezidentui Gamalui Abdelui Nasserui, ne tik Egipto, bet ir kitų šalių arabai labai nuliūdo. Į Kairą pradėjo plaukti masės egiptiečių. Verkia ne tik moterys, bet ir vyrai. Kiti net plaukus nuo galvos raunasi.

Nasser as turėjo autoritetą ir Vakaruose. Jis buvo ne tik populiarus arabų pasaulio lyderis, bet ir sukalbamiausias. Jis vienas, apart Jordano karaliaus Hussein as, drįso priimti amerikiečių pahaubų pasiūlymą.

Prisibijoma, kad dabar bus dar sunkiau arabams tarpusavyje susikalbėti. Taipgi bijoma, kad Izraelis, pasinaudodamas susidariusia situacija, neatnaujintų atakų ant Egipto.

VEJAS APVERTE 180 BURINIŲ LAIVELIŲ

PORT CARLING, Ont. — Praėjusį šeštadienį 180 burinių laivelų išplaukė į Roseau ežerą. Muskoka distrikte, palenktyniauti. Staiga pakilo vėjas ir visus iki vieno apvertė.

Provincinės policijos laiveliai, taipgi ir vasarotojų privatiški laiveliai, išgrėbė iš vandens 360 burininkų.

KELIOS UNIJOS SU TAIKOS KOALICIJA

WASHINGTON. — Jungtinė Automobilių Unija, ir kelios kitos, prisidėjo prie studentų, profesorių ir negrų vadovų remti rinkimuose kongresinius kandidatus, kovojančius už karo baigmą Indokinijoje.

Šios unijos ir taikos organizacijos sudaro dabar plačią taikos koaliciją, kad išrinktus daugiau taikos atstovų į Kongresą.

Svediniai Esa Dėl Apsigynimo

Jungtinės Tautos. — Izraelis diena dieneon vis kaltina Egiptą, kad jis perkelia arčiau Suez o kanalo tarybines antiorlaivines raketas. Tuomi jis teisingai atsakymą pradėti derybas.

Egipto atstovas pareiškė, kad Egiptas tvirtina apsigynimą. Tas nesudaro jokio pavojaus Izraeliui. Girdi, jei Izraelis neboikotuotų derybų, Jungtinių Tautų atstovui tarpininkaujant, tai būtų daugiau naudos.

Egipto atstovas sako, kad Izraelis nenori tartis. Jam esą nepatogu tartis ir susitarti. Jis nori būti iš arabų atimtose srityse, iš kur tektų išėiti, jeigu būtų susitarta.

Gaisras Kaliforniioj Sunaikino Daug Namų

LOS ANGELES. — Gaisras nuterčiojo 200,000 akerių plotą, nusvilindamas medžius, krūmus, sudegindamas namus ir kitus pastatus pakelyje.

Jau 161 gyvenamas namas sudegė, taipgi 126 kiti pastatai. Daug žmonių turėjo bėgti iš namų, kuriems grumoją gaisras.

Gaisrus gesina daugybė gaisrininkų. Orlaiviais pilamas vanduo ant ugnies. Tal- kon pašaukti net Kanados orlaiviai, specialiai miškų gaisrams gesinti.

Ontarijos Ūkininkai Pradedą Taksų Streiką

TORONTO. — Ontarijos Agrikultūros Federacija pradeda taksų streiką. Nariai nemoka taksų apšvietos reikalams. Jie sako, kad ūkininkai yra neteisingai apsunkinami švietimo taksais. Bendrai, jie sako, kad švietimo taksai turėtų būti visai nuimti nuo nuosavybių mokesčių. Švietimo reikalams mokesčiai turėtų būti imami nuo pajamų.

Gordon Hill, Ontarijos Agrikultūros Federacijos prezidentas, sako, kad vyriausybė visai atsakiusi tartis su jais. Girdi, nėra apie ką kalbėti. Už tai OAF lyderiai patarė nariams suslaikyti, nemokėti tos dalies mokesčių, kuri skiriama švietimo reikalams.

Dabartinė taksavimo sistema uždėdanti ant ūkininkų ir miestiečių, turinčių bet kokį nejudomą turtą, labai

Pasirašė Mokslinių Pasikeitimų Sutartį

BONNA. — Tarybų Sąjunga ir Vakarų Vokietija pasirašė mokslinės kooperacijos sutartį, pagal kurią abiejų šalių mokslinės įstai- gos apsikeis mokslininkais, palaikys ryšius institutai ir laboratorijos.

Ši sutartis esanti pasėka rugpjūčio 12 dieną pasirašytos nepuolimo sutarties.

Tuo tarpu krikščionys demokratai ir kiti Bonnoje puola iš visų jėgų pasirašytą nepuolimo sutartį. Jie pasirengę daryti viską, kad nepuolimo sutartis nebūtų ratifikuota.

Brandto oponentai gauna padaršinimą ir iš nekurių NATO šalių.

PRADĖS STUDJUOTI KUNIGŲ CELIBATĄ

OTTAWA. — Romos katalikų dioclezijos sinodas didėle didžiūma balsų pasisakė už tuojautines studijas kunigų celibato klausimu.

Buvo priimtas tarimas peržiūrėti vedusių kunigų klausimą. Dauguma stojo už sugrąžinimą jiems kunigystės.

didelę našą pavidale taksų švietimo reikalams. Ypatin- gai ta našta esanti labai sunki 100,000 Ontarijos ūkininkų. Norint padaryti pragyvenimą, ūkininkui reikia turėti daug žemės. O juo daugiau žemės ūkininkas turi, tuo daugiau jis turi mokėti apšvietos reikalams.

Gordon Hill važinėjo po provinciją ir akstino ūkininkus nemokėti tos dalies taksų, kuri skiriama apšvietai. Prie to privedusi vyriausybė, visai atsakydama tartis šiuo klausimu.

Kaip šis streikas eis, dabar niekas negali pasakyti. Viename apskrityje, kur yra 200 fermerių, apie 80 procentų pasisakę už streiką.

Matomai nemažai fermerių yra jau sumokėję taksus, tad jie šiame streike nedalyvaus, nors ir pritartų jam.

Streiko tikslas — atkreipti vyriausybės atydą į fermerių protestą.

Prieš labai didelius taksus švietimo reikalams balsus kelia ir miestų gyventojai, ypač vienašėmių namų savininkai. Švietimo taksai tiek iškilio, kad pasidarė nuosavybių savininkams didžiuo sia našta.

General Motors Streikas Tęsiasi

OSHAWA. — Leonard Woodcock, United Auto Workers unijos prezidentas, pareiškė, kad General Motors darbininkų streikas gali nusitęsti iki kalėdų, nors esą baisu net pagaltoti apie tai.

Nei kompanija, nei darbininkai nenorį ilgo streiko, bet situacija esanti tokia, kad visko galima tikėtis.

Mitinge buvo 2,000 darbininkų. Jeigu jie išreišė visų nusistatymą, tai darbininkai pasiryžę laikytis.

Centriniai vadovai puse savo algos skiria streiko fondui. Jeigu visas \$120,000,000 streiko fondas išsisemsiąs, tai lyderiai taip pat neimsią algos. Streikieriai gauna nuo \$30 iki \$40 į savaitę. Streikuoja 325,000 darbininkų.

Vystosi Judėjimas už Kanados Nepriklausomybės Išsaugojimą

Jau buvo pranešta, kad Torontė prie Ontarijos parlamento rūmų įvyko demonstracija, kurioje dalyvavo virš 1,000 žmonių. Ją surengė kairysis naujų demokratų partijos sparnas. Tokios demonstracijos buvo ir kituose miestuose. Šių demonstracijų siekis buvo: Judinti žmones prieš, kaip nekurię kalbėtėjai sakė, pardavinėjimą Kanados resursų Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Po to pasirodė spaudoje dar reikšmingesnis reiškinys. Buvo pranešta, kad formuojasi judėjimas už išsaugojimą Kanados nepriklausomybės. Šis judėjimas buvo pavadintas: The Committee for an Independent Canada (Komitetas už Nepriklausomą Kanadą). Šio judėjimo siekis: pademonstruoti federaliniams ir provincialiniams politikieriams, kad didžiūma kanadiečių susirūpinę pavojumi, kurį sudaro JAV skverbimasis į Kanadą.

Šis komitetas sako, kad bus vedama kampanija po visą Kanadą rekrutavimui narių. Esą pradžiai užsimota įtraukti bent 100,000 kanadiečių, neatsižvelgiant į jų socialinę ar politinę padėtį. Komiteto priešakyje yra Jack McClelland ir Claude Ryan. Pirmasis yra knygų leidėjas Torontė, o antrasis — redaktorius ir leidėjas Le Devoir, įtakingiausio laikraščio Kvebeke. Garbės pirmininku yra Walter Gordon, buvęs finansų ministru prie Pearsono valdžios, taipgi žinomas kaip vienas iš Kanados nepriklausomybės šalininkų.

Kitais šio judėjimo sponsoriais yra: John C. Parkin, Parkin Associates Limited prezidentas; Jerry Goodis, Goodis, Goldberg, Soren Limited; Eamon Park, United Steel Workers of America

direktor. asistentas; prof. Abraham Rotsteins, Toronto universiteto politinės ekonomijos fakulteto profesorius; Edin A. Goodman, advokatas; J. H. Moore, John Labatt Ltd. prezidentas; Alvin Hamilton, buvęs agrikultūros ministras prie Diefenbakerio; Peter C. Newman, Toronto Daily Star vyriausias redaktorius. Vyriausiu komiteto direktorium yra Bruce Lawson, buvęs St. Lawrence Centre for the Arts programų direktorius.

Komitetas išleis kvietimą kanadiečių stoti į šį judėjimą. Paskui jis įteiks premjerui Trudeau petičiją su mažiausia 100,000 parašų, remiančių komiteto siekius.

"Bile kas, kas tik tiki į Kanadą, gali būti šio komiteto dalyviu", pasakė McClelland. Iniciatoriai paskelbė aštuonių punktų manifestą, išdėstantį komiteto siekius.

McClelland sako, kad niekad pirmiau nebuvo tokio didelio kanadiečių susirūpinimo Kanados ateitimi, kaip dabar.

Komitetas taipgi pabrėžia, kad šis judėjimas nėra nukreiptas prieš JAV. Jis už Kanados nepriklausomybės išsaugojimą.

Manifeste sakoma, kad federalė vyriausybė turi žiūrėti, kad daugiau kanadiečių dalyvautų valdyme Kanados industrijos; kad vyriausybė prižiūrėtų užsienio kontroliuojamus biznius; kad privatiški ir visuomeniški resursai būtų nukreipti daugiau į atsilikusius rajonus; kad unijos būtų autonomiškos, kad jos galėtų atspindėti kanadiečių interesus; kad Kanados fizinė aplinkuma būtų suderinta su kanadiečių pageidavimais; kad visos valdžios padidintų veikimą už poliucijos sukontroliavimą; kad švietimo įstaigose būtų didesnė orientacija lin-

kui kanadianizmo; kad Kanados vyriausybė savo užsienio politiką formuluotų taip, kad būtų išsaugota Kanados nepriklausomybė.

Kodėl šis judėjimas? Atsakymą duoda netolimi įvykiai:

Kanada nori perduoti automobilius ir grūdus Kinijai, o JAV valdžia spaudžia JAV kontroliuojamas firmas užstoti kelią.

JAV firma nuperka kanadišką bravorą — Kanados garsinimų firma netenka kliento, kadangi amerikoniška kompanija nori, kad garsintų amerikoniška garsinimų firma.

Kanadiečiai moka taksus palaikymui militarinių jėgų Europoj dėl JAV kontroliuojamos sąjungos, kuomet kanadiečiams būtų geriau išleisti tuos pinigų šelpimui ir apšvietai.

Toronto architektas John C. Parkin pareiškė, kad Kanados užsienio politika matomai taikoma tam, kad parėmus JAV idėjas dėl viso pasaulio.

"Mes turėtume skleisti Kanados idėjas", pridėjo jis.

Jis taipgi sakė, kad JAV kontroliuojamos architektų firmos paverčia jaunus Kanados architektus garbintojais kultūrų ir figūrų už Kanados sienų.

Alvin Hamilton, buvęs konservatų vyriausybės agrikultūros ministras, prisimena, kaip atsitiko, kai Kanada pasiūlė perduoti Kinijai kviečius. JAV oficialai, negalėdami kitaip pastoti kelią, bandė neparduoti pakrovimo įrengimų. Girdi, reikėję rimtai pasipriešinti, kad nugalėjus JAV opoziciją.

Jis sakė, kad patys kanadiečiai kalti, kad svetimi taip įsigalėjo. Kanados taksavimo įstatymai esą palankesni svetimsaliams.

Advokatas E. A. Goodman pareiškė: "Vyriausybė neturi nacionalės politikos, kuri rūpintųsi nepriklausomybe". Jo manymu, kanadiečių gyvenimo standartas nupu-

jeigu dar daugiau Kanados resursų ir industrijos pereis į amerikiečių kontrolę.

Jau dabar esą taip, kad daugelis kanadiečių biznierių biją atvirai kalbėti apie Kanados interesus, kadangi didelė dalis jų biznio priklauso amerikinių kompanijų subsidiarėjoms.

Iškelė Permokėjimus, Nusidėjo Spekuliantam

Toronto Metro Mokyklų Tarybos narys George McCleary iškelė viršun, kad Taryba, pirkdama 17 namų, permokėjo \$109,000. Namai buvo perkami tam, kad juos nuvalius toj vietoj būtų pastatyta mokykla.

Matyti kas nors iš Tarybos narių informavo spekuliantus. Tie greitai nusipirko tuos namus, o paskui pardavė Tarybai, pelnydami ant namo net iki \$7,000. Kas keisčiausia, kad Taryba sumokėjo tiems naujiems namų savininkams \$109,000 virš rinkos kainos. Jeigu ji būtų sumokėjus rinkos kainą, tai spekuliacija nebūtų buvus pelninga.

Tarybos narys McCleary, iškeldamas tą viršun, užsitaravo pasmerkimą. Jis skundėsi policijai, kad jam grumoja keršijimu. Kas grumoja keršijimu, be abejonės, jis nepasako viešai. Bet turi būti kas nors iš tų, kurie nesąžiningai pasielgė šiame menis.

reikale.

Tokios spekuliacijos nėra naujiena Torontė. Pavyzdžiui, jei pasklinda gandas, kad toj ar kitoj vietoj bus statomi apartamentai ar kas kita, tai spekuliantai puola pirkti nuosavybes. Žinoma, kol paprasti žmonės sužino, daugelį nuosavybių nuperka. Ir taip pasidaro pakitalo. Keista tik tas, kad švietimo Taryba nesisaugojo, bereikalingai išleido žmonių taksus.

Iš KLLD CK Raštinės

Aukos apšvietos fondui
Toronto kuopos nariai, mokėdami narinius mokesčius, apšvietos fondui aukojo sekančiai:

Ch. Pempė \$2.85, A. Berškis \$2.10, J. Barčas \$1.00, E. Račienė \$2.00.

F. B. Kelly, Rodney, Ont., aukojo \$2.50.

Visiems už aukas širdingas ačiū.

—o—

Paskubėkit su mokesčiais

Metai jau baigiasi, o dar yra narių, kurie nesumokėję narinių mokesčių. Pasistenkite.

Neužilgo ateis antra knyga. Nesumokėjusieji, negalėsite gauti knygos.

KLLD CK

BELFAST. — 3,000 demonstrantų kovėsi su kariiviais. Svaitydami į juos ak-sąžiningai pasielgė šiame menis.

Lietuvos Spausdiniai

"Liaudies Balsas" raštinėje galite užsiprenumeruoti Tarybų Lietuvoje išleidžiamus laikraščius ir žurnalus. Metinių prenumeratų kainos sekančios:

Dienraštis "Tiesa" — \$5.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas" — \$4.00; tris kartus į savaitę išleidžiamas "Valstiečių laikraštis" — \$2.50; savaitraštis "Gimtasis Kraštas" — \$2.25; du kartus į savaitę išleidžiamas "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; savaitraštis "Literatūra ir menas" — \$3.50; du kartus į savaitę išleidžiamas "Tarybinis Mokytojas" — \$3.50.

Mėnesinių žurnalų metinių prenumeratų kainos:

"Genys" — \$1.50; "Žemės ūkis" — \$5.00; "Kultūros barai" — \$3.25; "Komunistas" — \$2.00; "Liaudies ūkis" — \$6.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.50; "Mūsų Gamta" — \$8.50; "Mūsų Sodai" — \$7.50; "Mokslas ir Technika" — \$9.50; "Pergalė" — \$5.00; "Sveikatos Apsauga" — \$8.50; "Tarybinė Mokykla" — \$4.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Jaunimo Gretos" — \$3.50.

Du kartus į mėnesį išleidžiamų žurnalų prenumeratos:

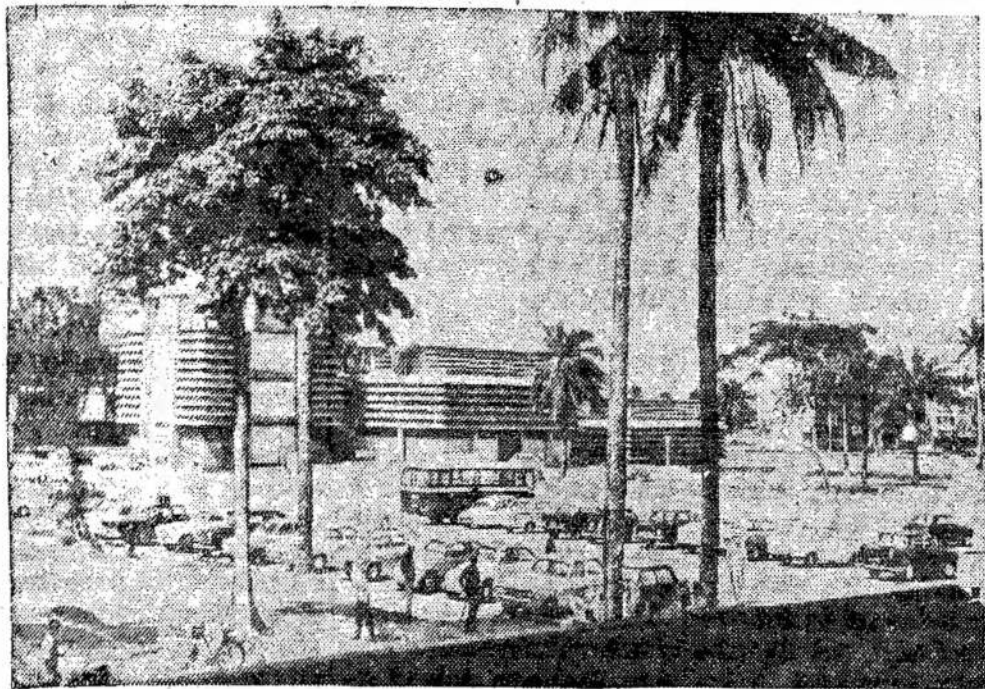
"Svyturys" — \$6.50; "Šluota" — \$3.50; ir keturis kartus į mėnesį išleidžiamos "Ekranu Naujienos" — \$4.50.

Kai kurių iš virš vardintų laikraščių ir žurnalų galima gauti ir pavienių egzempliorių Liaudies Balsas raštinėje. Laikraščių egzemplioriaus kainos po 5-10 c., o žurnalų po 25-50 c.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau gegužės mėnesio, o metinės ne vėliau spalio mėnesio.

Užsakymus siųskite su money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont.

Nigerija. Universiteto centras Lagose.

GIMTINĖS TAKAIS

Rašo Liudas ir Petrus Kisiellai

(Tasa)

Apžiūrėjome Spaustuvę

Vyriausio Vilniaus "Tiesos" redaktoriaus G. Zimano dėka, turėjome progos susipažinti su didžiule, keturių aukštų spaustuvė, su įvairiomis moderniosiomis mašinomis, su pačiu spaustuvės darbu, pradedant nuo raidžių rinkimo iki darbo užbaigimo. Spaustuvėje dirba 740 darbininkų. Čia apart dienraščio "Tiesos", spausdinama 30 kitų laikraščių ir toks pat skaičius žurnalų.

Pas Kompozitorius

Viešėdami pas kompozitorius, jų gražiose rūmuose, susitikome su visa eile kompozitorių ir kitų vilniečių, jų tarpe buvo ir Justas Paleckis. Apie kompozitorių gyvenimą, apie jų kūrybą, papasakojo kompozitorių sąjungos pirmininko pavaduotojas Povilas Tamuliūnas ir seniausias komp. Juozas Karosas. Čia pirmą kartą išstojo JAV menininkai, suruošdami koncertą. Vėliau, prie valgių stalo, vyko pokalbiai. Teko pajusti namų šilumą ir komp. P. Tamuliūno namuose.

Viešėdami pas Reemigrantus

Labai jaukioj draugystėj praleidome vieną šeštadienį su reemigrantais iš Pietų Amerikos ir gausybę svečių tradiciniame jų metiniame susitikime, Rumšiškeje, prie Kauno marių, gražiam gamtos kampelyje. Ošiant marioms, vyko draugiški pokalbiai, prisiminimai apie emigracinių ir dabartinių tėvų žemėje gyvenimą. Jautrino širdis senų Panevėžio revoliucionierių dainos, kurioms vėliau pritarė ir JAV menininkai.

Etnografinių Valgių Konkurse

Nepaprastai įspūdingai ir turtinai atrodė Vilniuje suruoštas etnografinis respublikos valgių gaminių konkursas, į kurį suplaukė iš visų T. Lietuvos rajonų geriausi valgių ir gėrimų gamintojai su išradiniais tradiciniais paruoštais švenčių, vestuvių, rugiapiūčių stalais, apsvilę tradiciniais rūbais. Svečius tik kviečia kiekvienas prie savo stalo, tik vaišina, įvairiausiais patiekalais, gėrimais.

Neįprasta Mugė

Neįprastą nuotaiką jautėme lankydami Vilniuje respublikos kooperatinių suruoštoje mugėje, į kurią su didelėmis iškilėmis, tradiciniais papročiais, iš visų rajonų buvo suvežta įvai-

riausios ir geriausios gėrybės iš maisto ir kitokių daiktų, gražiai išdėliotos spalvingai išdabintuose kioskuose, kurių buvo keliosdešimtys. Ir ko čia nebuvo: ir garsaus Biržų alaus, ir riestainių, ir "Bobų", ir šašlikų, ir kitokių įvairenybių. Vieni vaišina, kiti siūlo pirkti jų gaminius. Labai gaila, kad šį nepaprastai įdomų kermošių lietus sugadino.

Bendri Įspūdžiai

Per trumpą mūsų viešnagės laiką Tėvynėje, teko ne tik Vilnių ir Kauną pažinti, su jų išaugusia gausia industrija, plačiai besivystančia pramone, išplėsta didele statyba, gausiomis mokslo, meno ir kultūros įstaigomis, su visa eile muziejų, gausia senovine architektūra, bet taip gi teko plačiai pavažinėti ir po provinciją. Per du kartus lankėmės tėviškėse — vienas Suvalkijoje, antras Aukštaitijoje. Matėme ir Dzukijos dalį.

Visur teko važinėti puikiais keliais, išskyrus mažus kaimo keliukus. Pakelėse gėrėjomės užveistais dideliais sodais, apsuodintais medžiais. Laukuose ganėsi didelės bandos galvių. Nežinatomi plota gražiai augančių ir didelių derlių žadančių javų ir kitokių kultūrų. Pravažiavome daug kolūkių, kurių šiuo laiką, sako, priskaityta virš 1.500 ir virš 300 tarybinių ūkių. Gėrėjomės jų dideliais pastatais, gražiomis gyvenvietėmis. Kolūkiečių ekonominis gyvenimas, kaip jie patys pripažįsta, geras, ypatingai kur gerai tvarkomas ūkis. Daugelis įsigiję televizorius, radio aparatus, skalbiamas mašinas.

Miestuose išaugus plačiai industrija, išsivysčius dideli pramonei, žymiai padaugėjo ir gyventojų skaičius, todėl nors visur vyksta dideli statybos darbai, dar vis jaučiamas butų trūkumas; taipgi lengvoji pramonė nepasiekusi reikiamo lygio. Mums vyriausybė aiškino, kad dabar skiriama daugiau dėmesio ir lėšų į lengvąją pramonę.

Gėrėjomės, kad vargo, skurdo ir karo nuteriota mūsų Tėvynė per savo 30 metų tarybinio gyvenimo (iš tų 30 metų atėmus karo ir pokario banditizmo siautėjimo metus, skaičius gerokai sumažėtų), galėjo taip neatpažįstamai pasikeisti - padaryti tokį didelį progresą. O tas buvo galima atsiekti tik Lietuvai įsijungus į tarybinių respublikų šeimą, palaikant su jomis tamprus ryšius. Jos padėjo atstatyti ir iš-

plėsti sugriautus miestus, sukurti šiuolaikinę didelę pramonę, suteikdamos pramonei žaliavą, mechanizuoti žemės ūkį, duoti mašinas ir k.

Mūsų Padėka

Baigdami savo kuklią parašytus įspūdžius, norime išreikšti mūsų širdingiausią padėką kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komitetui už priėmimą jos pirm. V. Karveliui, padėjėjui V. Kazakevičiui, M. Ravinskienei ir kitiems komiteto nariams, taipgi Gimtojo krašto vyr. redaktoriui V. Reimeriui ir kompozitoriui P. Tamuliūniui, kurie visą laiką mus teviškai globojo. Didelis nuoširdus ačiū mieliems mūsų giminiams ir draugams už nuoširdumą, vaišes, už brangias ir gausias dovanas. Visiems, kurie padarė mūsų viešnagę turiningą, prasmingą ir labai malonią, tariame didelį lietuvišką Ačiū!

Pagarbtas Solistas Virgilijus Noreika

Jau plačiai žinomas ir kanadiečiams, Vilniaus operos solistas Virgilijus Noreika pagerbtas, suteikiant jam TSRs liaudies artisto garbės vardą.

Tiesos korespondentui jis pasakė:

"Aš nustebęs. Aš labai laimingas, kad mane, tik ketvirtą dešimtį įpusėjusį, pasiektė toks aukštas įvertinimas".

Bet solistas nori būti kuklus, nenori viso kredito pasisavinti.

"Štai mane visi sveikina, kalba apie talentą, apie individualų mano darbą, o aš galvoju, kad į šią valandą vedė labai platus, labai šakotas kelas, kad toks įvertinimas — tai ne tik vieno žmogaus darbo įkainojimas. Nes visa, ką man pavyko pasiekti gyvenime, visa neįsivaizduojama, atplėšus mane nuo aplinkos, kurioje augau, mokiausi, tvirtėjau, neatskiriamai nuo tų žmonių, kurių paramą jaučiau svarbiausiais gyvenimo momentais. Ar pasitiktų mane tokia džiugi gyvenimo valanda, jei nebūtų Antano Karoso, išsaugojusio mano, jauno žalio bernelio, balsą ankstyvoje jaunystėje, jei nebūtų Kipro Petrausko, kuris atidengė man vokalinės technikos ir interpretavimo paslaptis, atskleidė tikrą operinio dainavimo supratimą, jei nebūtų man sudarytos sąlygos išvykti į Italiją, kur susipažinau su kraštutinėm vokalo taisyklėm, jei nebūtų mūsų operos kolektyvo, iš kurio puikių profesinųjų sėmiausių specialių žinių, kur mane atmintyje šią valandą ir no-

Kay Sigurjonson ir Lloyd Robertson, du CBC-TV darbuotojai.

pirmiausia pripažino, išskėlė. Esu be galo dėkingas respublikos vyriausybei, partiniams vadovams, kurie teviškai sekė mano žingsnius, rūpinosi manimi. Ir savo šeimai, visų pirma — žmonai Zanetai, be kurios neįsivaizduočiau savo koncertinės veiklos pasisekimo. Daugel man brangių vardų iškyliu visiems jiems iš širdies padėkoti".

Gerbiamas solistas yra darbštus žmogus. Per tryliką metų dainavo 800 koncertų, 460 spektaklių. Jis važinėjo su koncertais po visą pasaulį.

Mes kanadiečiai taipgi sveikiname gerbiama solistą ir linkime jam tolimesnį pasisekimo.

WASHINGTON. — JAV ginklavimosi šalininkai pradėjo bauginti Tarybų Sąjungos jėgos augimu. Suranda net Kuboj submarinų prieplauką.

Jie nori daugiau pinigų JAV ginkluotom jėgom.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College St. W.

WA. 2-6112

WA. 2-6111

Rs. — CL. 1-0651

Toronto

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais važiuojate į Miami, Fla., patariame atsilankyti į Lietuvos Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečialavimas.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai, tikime, patars jums kaip ir kur juos gauti.

Klubo adresas:

Lietuviu Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street

Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

Laisnuotas Plumberis

J. REBELO

Ardwick Plumbing Co. Ltd.

1363 Dundas St. West - Toronto

Atliekami visokie plumbinio darbai. Taisome senas ir įdedame naujas vandens, šildymo ir nutekamas rynas

Dėl staigaus patarnavimo šaukit: 741-8735 Dieną ar naktį.

Ofiso telefonas: 536-8124

Lic. No. 717

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

! Lietuvai \$7.00 metams

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 140, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

TURĖTŲ BŪTI GERAI ISTIRTA

Aną dieną Toronto ir apylinkės liberalai savo pasitarime priėmė tarimą, siūlantį, kad valdžia monopolizuotų marijuanos pardavinėjimą. Panašiai, kaip kad buvo padaryta su alkoholio pardavinėjimu. Dažnai pasigirsta balsai, kad reikia panaikinti draudimą vartoti marijuaną. Girdi, ji nėra pavojingesnė už alkoholį.

Ginčai dėl marijuanos ir kitų tokių "gardėsių", prie kurių dabar jaunimas kimba, kaip musės prie medaus, eina jau daug metų. O tokie pasisakymai, kaip liberalų, tiesiog akstina jaunimą naudoti juos. Ištikro, jeigu marijuana nėra narkotikas, tai kodėl jis iki šiol taip stropiai autoritetų persekiojamas?

Marijuaną ir kitus tokius poveikius teikiančius "gardėsius" turėtų atitinkamai istirti ir paskelbti viešai.

Bet kiek matyti iš spaudos, tai dažnai būna tragiškų įvykių. Jauni žmonės padaro sau galą ar sunkiai susižaloja prisivalgę tų narkotikų. Blogiausia tas, kad dabar tarp moksleivių marijuanos, hašišo, LSD ir kitų narkotikų naudojimas baisiai paplitęs ir plinta.

Problema rimta ir ji reikalauja, kad būtų atkreipta į ją reikiama atyda.

TURTINGAM VISADA GERAI

Vedamas tyrinėjimas Ontarijos policijos ir multimilijonieriaus Duko santykių. Mat Dr. Shulmanas, NDP atstovas Ontarijos seimelyje, iškėlė viršun, kad minėtas Duke yra teistas Jungtinėse Valstijose ir ne kartą. Dr. Shulmanas mano, kad jis ir dabar bendrauja su Mafia žmonėmis. Ir kiek jau matyti, tai milijonierius Duke policijos buvo traktuojamas daug geriau, negu paprasti žmonės.

Pinigas kalba labai garsiai.

Ontarijos ir visos Kanados tvarkos saugotojams reikia didesnio budrumo, kad neatsitiktų taip, kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tenai gengsterių pinigai aukštus pareigūnus paklūpė. New Jersey majoras, kaip spauda pranešė, už susidėjimą su gengsteriais buvo nubaustas 10 metų kalėjimo.

Kanada iki šiol buvo laisva nuo gengsterių, bet kaip ilgai taip bus?

SVEIKATOS APSAUGA SVARBIAU

Pranešimai iš Kvebeko provincijos sako, kad Kvebeko provincijos gydytojai specialistai nutraukė pasitarimus su vyriausybe. Kiti esą pasirengę kraustyti į Ontariją, jeigu galų gale jie paskelbtų boikotą medikėriui.

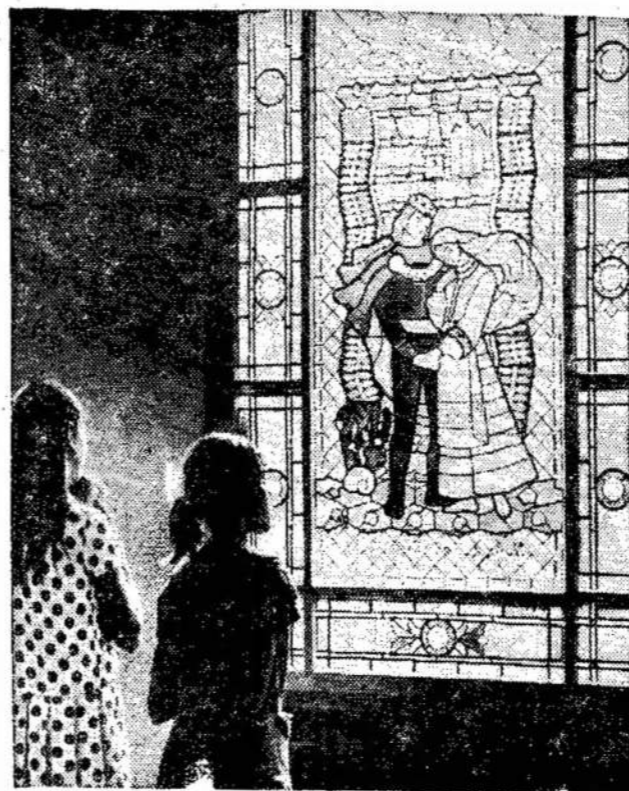
Reikia pasakyti, kad tuomi tie gydytojai parodo savo užsispyrimą. Nesuprantama, kodėl jie būtinai turi būti tokie individualai. Ir koks skirtumas, kad mokėstį jiems mokės valstybinė apdrauda? Daug kas priklauso prie kompanijinių apdraudų ir gydytojai nesispardo.

Valstybinio medikėro siekis — padėti neturtingiems žmonėms. Jis nesiekia gydytojų suvaržymo. Žmonės gali eiti pas tuos gydytojus, kurie jiems geriau patinka.

Atrodo, kad jiems daugiausia nepatinka faktas, kad šitokiu būdu valdžia gali lengviau sekėti kiekvieno uždarius. Yra specialistų, kurie gerokai lupa, medikėras nemo-ka viso mokesčio. O kada pacientams reikia daug primokėti, tuomet ne vienas meta ir ieško kito gydytojo.

Bet tai labai mažas dalykas. Jei darbininkas turi atiskaityti su valdžia iki paskutinio cento, tai kodėl gi ne gydytojai?

Žmonių sveikata yra labai svarbus klausimas. Reikėtų ir gydytojams parodyti šioki toki susirūpinimą.

Per pastaruosius metus Druskininkuose pastatyta kelias naujų sanatorių ir kitų gydymo įstaigų. Mieste veikia du restoranai, daug valgyklų, kavinių. Sutvarkytos kurorto gatvės, parkuose ir skveruose pasodinta daug medžių ir dekoratyvinių krūmų. Sanatorijos ir gydyklos aprūpintos naujais medicininėmis aparatūra ir įrengimais. Vien tik pagal kurortų valdybos kelialapius 1970 metais Druskininkuose išsėsis apie 40 tūkstančių žmonių.

Nuotraukoje: viename Druskininkų kurorto biuvete. (M. Baranausko nuotrauka)

Spalio Devintąją Prisimenant

Iš istorijos žinome, kad dar 13-tajame amžiuje, valdant Lenkiją Piastų dinastijai, Lietuvos kariuomenės daliniai ne kartą įsiveržė į Lenkijos žemes, nusiaubdami išstisus plotus ir parsivesdami didžiulius belaisvių škaičius. Kada, būtent, Lietuvos pulkai pradėjo puldinti Lenkijos žemes ir kada baigė, tikslų žinių neturime. Viena yra neginčytina. 14-tojo aa. pradžioje taikingam abiejų valstybių sugyvenimui pradžiū būsias padaręs bene Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, išleisęs savo dukterį Aldoną už būsimą Lenkijos karaliaus Kazimiero Didžiojo. Kunigaikštis Gediminas dukteriai davė ne bet kokį kraitį — paleido 25 tūkstančius lenkų belaisvių. Gal būt, škaičius bus kiek ir išpūstas, bet toksai kraitis aiškiai liudija, kad nuo to laiko Lietuvos - Lenkijos santykių istorija atvertė naują lapą.

Aišku, ir po to per išstisus amžius visko būta. Susitikimų, derybų, suvažiavimų, vėliau karalių-kunigaikščių triukšmingų rinkimų, savitarpio ginčų.

Bet to, kas įvyko lygiai prieš 50 metų (1920 m. spalio 9 d.) nesitikėta. 600 metų, nors dažnai ir bardami, pragyvenome taikingai, kaip ir tinka kaimynams.

O 1920 metais spalio 9 dieną J. Pilsudskio statytinis L. Želigovskis su neva maištą sukėlusiais pulkais, kovojančiais ugnimi ir kardu, užėmė Lietuvos sostinę Vilnių, nuklojo visas Vilniaus krašto pakeles lenkų ir lietuvių lavonais.

Minint tą tragišką žingsnį, kyla klausimas — kas tai padarė ir kur glūdi jokiais žmogiškais sumetimais nepagrįsto sumanymo esmė?

Kalbėdami apie tai, dažniausiai minime du asmenis — tuometinį neribotą Lenkijos valdovą maršalą Juozapą Pilsudskį ir jo pavaldinį generolą Lucijoną Želigovskį — kaip vyriausius kaltininkus. Tai tiesa. Bet, be šio ir kitų dalykų, pvz., kaip Antantės interesai, nepamirškime dar vieno fakto. Tuo metu visas Lietuvos kraštas buvo nusėtas ne tik vidutiniais, bet ir stambiais dvarais — latifundijomis. Lietuvoje pažadėta kareiviams duoti žemės sklypus. Iš ko? Tik iš dvarų.

Dvarininkai ėmėsi visokių priemonių kuo daugiau išgelbėti savo nuosavybių. Sumanytu žygiu buvo stengtasi kaip galima daugiau užimti Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos žemių ir tuo pačiu apsaugoti "šventas dvarų nehečiamybės". Kad rūpėjo tik tai, o ne kas kita, geriausiai liudija žinomo prieš karą Vilniuje profesoriaus Marijono Zdziechovskio reakcija į 1921 m. kovo 18 dieną pasirašytą Rygoje Tarybų Sąjungos - Lenkijos taikos sutartį. Sužinojęs nustatytas sienas Zdziechovskis apgailėstavo, kad Tary-

bų Sąjungos pusėje liko daug dvarų (Minsko gubernijoje turėjo didžiulį dvarą ir Zdziechovskis).

Ir dar vienas faktas. 1919-20 metais daugelio Lietuvos dvarininkų sūnūs bėgo į Varšuvą stoti į kariuomenę kaip karininkai, vadovavę okupuojant Vilniaus kraštą ir mėginant užimti visą Lietuvą. Pralaimėję ties Sirvintom ir Giedraičiais lemiama mūšį, toliau nenužygiavo, pasitenkinę Vilniumi, kurio krašte per 20 metų dvarininkai išsaugojo visas savo žemes.

Atsimenu visame okupuotame Vilniaus krašte platinamą karikatūrą, vaizduojančią velnią, dalijantį Lietuvoje žmonėms žemę. Po karikatūra buvo toks parašas:

"Dziwoj się ludzkie plemie, Djabel w Litwie daje ziemę".

(Stebėkis žmonių padernė, Lietuvoje velnias duoda žemę).

Aišku, karikatūra, ne istorinis faktas, bet šiuo atveju ji patvirtina teigimą, kas vertė stambius dvarininkus imtis priemonių iškasti bedugnę tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Šioje vietoje skaitytojas gali paklausti, kuriuo tikslu, kalbėdamas apie spalio devintąją prieš 50 metų, visa tai miniu ir kam tai reikalinga, juo labiau, kad istorija nesikartoja ir, kas buvo, daugiau negrįš.

Sutinku, kad negrįš, bet, minint tą dieną, kiekvienam galvjančiam lietuviui, kur jis begyventų, reikia žinoti tikruosius kaltininkus. Reikia visų pirma todėl, kad nusidanginę į vakarus nelemtos ano laikotarpio politikos apaštalai iki šiol nenustoja ne tik verkšlenti, bet dažnai radijo bangomis apsiptoję plūsta nūdienę Lietuvą, priiskirdami jai visas didžiulias nuodėmes.

Legendarinis lenkų rašytojo H. Simkevičiaus personažas Zagloba prieš šimtmečius dalijo Niederlandus. 20-tojo a. antroje pusėje abiejų tautų emigrantų "veikėjai" gali dalinti ir Lietuvą, užmiršdami, kad nuo tokių dalykų Lietuvoje niekam neišilta, nei šalta.

Rapolas Mackonis

TORONTO. — York taryba nutarė apdėti ekstrą mokesčiais naujus apartamentus dėl išlaikymo parkų.

LOS ANGELES. — Nukritus helikopterui, žuvo 5 ugniagesiai.

LONDON. — Daugelis dvasininkų susirūpino Pasaulinės Bažnyčios Tarybos nutarimu remti finansiniai ir moraliai organizacijas, kovojančias prieš rasizmą.

Naujo pavojus Nebedat liepsnoti Daug tuoj bus

JAV sios sių jėgas į bėgas į jant ir riams, ti.

Kap pavojus

Jorda ir Pales nų vade jant ir riams, ti.

Klau ta kar kraujo dami t

Kiek ypač Husein partiz netekt tarista partiz

Taip ta, bu karas, mušta

Gali Palest pritar kaimy ir kit pradė

Ira Husei laikas nu.

Ne Huse pašal

Pre je se

Ta kara kitu O prezis labai Au nė.

Pr Rom mio JAV Ta jė, Niks mio JAV rina M ka, sau V mat

Pastabos

Naujo karo Vidurryčiuose pavojus vėl buvo labai arti. Nebedaug reikėjo, kad užsliepsnotų.

Daug kas jau manė, kad tuoj bus kitas Vietnamas.

JAV buvo jau pasirengusios siųsti savo ginkluotas jėgas į Jordaną, kad išgelbėtų karaliaus Huseino sostą.

Kap dabar atrodo, tai tas pavojus kiek atslūgo.

Jordano karalius Huseinas ir Palestinos arabų partizanų vadas Arafatas, dalyvaujant ir kitų arabų šalių lyderiams, pasirašė taikos sutartį.

Klausimas iškyla, kam jie ta karą buvo užkūrę? Kiek kraujo jie pralėjo kariuomeni tarpusavyje?

Kiek galima numanyti, ypač perskaicius karaliaus Huseino pasiaiškinimą, tai partizanai sukėlė jam baimę netekti sosto. Jis įsakė militaristams susidoroti su tais partizanais.

Taigi, gelbstint savo sostą, buvo užkurtas vidujinis karas, tūkstančiai buvo užmušta, dar daugiau sužeista.

Galimas dalykas, kad ir Palestinos arabai, gaudami pritarimą iš Sirijos, Irako, kaimyninių valstybių, taipgi ir kitų, toliau esančių, buvo pradėję spausti karalių.

Irakas, Sirija, valdomos Huseino oponentų, jau kuris laikas kaišioja kojas Huseinui.

Nebuvo paslapptis, kad Huseinas buvo numatytas pašalinti nuo sosto.

Prezidentą Niksoną Romoje saugojo 12.000 policijos.

Tai prie ko privedė JAV karai, kišimasis į vidujinius kitų šalių reikalus.

O buvo laikai, kai JAV prezidentai buvo sutinkami labai iškilminei.

Amerika buvo visų svajonė.

Prezidentas Niksonas per Rėmą nukubėjo į Viduržemio jūrą, kur vandravoja JAV karo laivai.

Tame "civilizacijos lopšyje", kaip kad prezidentas Niksonas pavadino Viduržemio jūrą, knibždėte knibžda JAV kariniai laivai, submarinai ir tt.

Mat jau tokia JAV politika, kad karinės jėgos turi saugoti "civilizaciją".

Vaisiai tos politikos gerai matomi Indokinijoje.

J. Y.

Ken Cavangh, CBC televizijos darbuotojas. Jis taipgi kai kada duoda žinias per CTV stotį.

Ką Kiti Rašo

Kaip laimimi karai

Levas Tolstojus savo kūrinyje "Karas ir Taika" Andrejaus Bolksnio lūpomis sako:

"Kare pergalė niekad nėra laimima vienokia ar kokia pozicija... Ją laimi jausmas — jausmas kiekvienam kareivijei".

Galima pridėti — ... ir susidariusios sąlygos, kurios dažnai sudaro ir jausmą.

Si Tolstojaus filosofija geriausiai pasitvirtina Vietnamo kare.

Amerikos kariai jaučia, kad šis karas nepateisina mas. Prie to prisideda labai blogos sąlygos.

Žymus Northwestern universiteto sociologas ir autorius Charles C. Moskos, Jr., rašo, kad JAV kareiviai kenčia kankinantį karštį, brudą, dėles, braidymą pelkėse, baimę kiekvieno civilio. Visa tai stumia juos desperacijon ir jie nepaiso visų senų dorovių, senų nuostatų.

Gyvybės išgelbėjimas jiems yra vyriausia problema ir jie taip elgiasi, nepaisant karo laimėjimo ar pralaimėjimo.

— V. Andriulis

Nusivylęs jaunimas

Prieš kurį laiką 300.000 jaunų žmonių turėjo taip vadinamą festivalį Connecticut valstijoje. Ką jie norėjo atžymėti ir ką jie įvykdė? Nie-

ko, išskyrus tai, kad parodė kaip jie yra gyvenimu nusivylę, kaip jie nori būti skirtingesni: ilgais plaukais, barzdotti, sutroti, basi.

Jei pasitikėti komercine spauda, ką apie juos rašo, arba kās buvo matoma televizijoje, tai darosi neramu. Noriai demonstruoja marijuaną, cigaretes (jų rūkymą), narkotikus ir LSD pot. Kaip jau ir galima tikėtis, juos buvo apgūsi policija, tačiau mažai tetrukdė, mažai areštavo.

Rugpjūčio 8 ir 9 dienomis panašus festivalis (pavadintas Rock Festivaliu) buvo įvykdytas Goose Lake, Mich. Čia jiems buvo išskirta 350 akrų žemės vieta. Susirinko 250.000 jaunuolių. Tai masė žmonių... Jei tokia masė žmonių turėtų principą, mokėtų spręsti nudienius klausimus, tai būtų verta rimto dėmesio. Visuomenė džiaugtųsi, kad tiek rimtai protaujančio sveiko jaunimo susirinko vienoje vietoje spręsti bendrus reikalus. Bet taip nėra.

Šis nuo visko atitrūkęs jaunimas pats savęs nesuranda, kur jis priklauso. Koks jų kelias? Ką jie seka? O jie neseka nieko...

Jis 99 metų amžiaus yra vidurinės klasės elementas. Jie jau baigė arba dar baigs mokslus, bet didelė jų dalis tingės užimti atsakingas vietas, kurias jiems skirs jų

tėvai, nes jie nesutinka su šia tėvų vedama santvarka, todėl jie pametė mokslus ir pasirinko taisyti Ameriką ignoravimu.

— Džukelis

Teroristai be teroro

Pagrobimai lėktuvų ir laikymas keleivių užstatu išreikalavimui Palestinos partizanų suimtų kitose šalyse paliuosavimo yra nepateisinamas. Tai smerkia ir TSRS ir patys arabai. Bet didelis riksmas apie keleivių terorizavimą pasirodo nepamatuotus, padarytas su tikslu sukelti neapykantą prieš partizanus.

Keleiviai paliuosuojami. Net ir Izraelio piliečiai sugrįžę namo sako, kad je buvo gerai užlaikomi ir maitinami bei vaišinami, net geriau kaip patys partizanai gyvena.

Čikagiečio rabino Frachtman jaunutis sūnus sako, kad jis netgi argumentavęs su partizanų lyderiais, bet jis nebuvo už tai baustas, nebuvo jam tai ir uždrausta. Jie nesutiko su jo argumentais, bet jam buvo leista laisvai su jais argumentuotis.

Atrodo, kad Palestinos partizanai, kaip ir dauguma arabų, neturi jokios neapykantos žydams. Jie kovoja tik prieš Izraelio agresijas.

Sukūrus Izraelio valstybę žydų joje buvo nedaug. Arabų buvo dauguma. Bet daugelio arabų nuosavybės buvo nusavintos ir jie buvo ištremiti iš Izraelio. Jų vieton buvo atkviesti žydai iš kitų kraštų. Dėl to arabai gana rūščiai yra nusiteikę link Izraelio. Vėliau padėtį dar labiau pablogino Izraelio agresyvumas.

Karo pasisekimais apsvaigusi Izraelio vyriausybė nesiskaito ir su SNO nuosprendžiais kaslink Gerinimo Izraelio ir arabų kraštų nesutikimu.

Tokiu būdu Vidurio Rytuose susidarė opi padėtis. JAV teikdamos Izraeliui ginklų ir jį palaikydamos, esamą padėtį dar labiau pablogina.

— Vilnis

Sugauti meluojant

Aną dieną Chicagos menševikų "Naujienos" išspausdino labai biarius šmeižtus prieš Lietuvą ir sakė, kad tai yra kanadiečio P. Liaukevičiaus pasakojimai apie jo kelionę ir įspūdžius Lietuvoje. Dabar P. Liaukevičius laiške Kanados "N. L." (rugs. 2 d.) sako:

"Naujienų" reporteris J. Pr. aprašė kiek aštrokoj formoj, kai ką perdėdamas ir sumaišydamas. Pvz., N. rašė, kad mano brolis buvo išvežtas į Sibirą, o iš tikrųjų jis niekur nebuvo išvežtas.

ŠYPSENOS

Ne savas darbas

"Ką tu ten darai?" paklausė formanas mūrininką, "Paišelj smailinū".

"Gerai, bet neleisk niekam pamatyti. Tai karpenterio darbas".

Geriau pasakyk paslaptį

"Savo skunde tavo žmona sako, kad ji buvo priversta pabėgti nuo tavęs", pasakė teisėjas kaltinamajam. "Ar teisybė?"

"Atvirai kalbant, teisėjau..."

"Kaip vyras vyrui, pasakyk, kaip tu tą padarei?" pertraukė teisėjas.

Visai ne

Draugės, susitikusios paroduotuvėj, aptarė neseniai įvykusias vestuves.

"Ar tėvas sutiko atiduoti nuotaką?" tuoj pasiteiravo draugė, atsiminusi, kad jis nemėgo vaikinų, siekiančio dukters rankos.

"Ir nebuvo reikalo".

"Kaip tai?"

"Jie po medaus mėnesio atsikels gyventi pas mus".

Ir kiti "Naujienose" spausdinti dalykai neatitinka mano pasakojimams. Tokie dalykai paskelbti spaudoje yra tikra nesąmonė, kai minimi vardai ir vietovės, nes kai kas dėl to gali turėti nemalonumų. Aš "Naujienose" nerašiau ir už tai neatsakau".

Tai matote, kaip tas menševikų laikraštis "šviečia" savo skaitytojus apie Lietuvą.

— Laisvė

Moters nusizmoginimas

Popiežius išleido naują pavarkymą moterų reikalais. Iki šiol tik minyškos turėdavo teisę sudėti bažnyčiai pasižadėjimą visą gyvenimą pasilikti "nekaltomis". Dabar kunigai turės sušilti darbuotis, kad ir šiaip jaunos katalikės, kurios nori laimingai patekti į "dangaus karalystę", tokį pasižadėjimą sudėti tai pačiai bažnyčiai.

Jos turi savyje užmušti gamtinius lytinius jausmus, amžinai išsižadėti lytinės meilės, laikyti mirtingu nusidėjimu net pasapnuoti apie kokius nors lytinius santykius su vyrais. Kitais žodžiais, jos turi nusizmoginti.

— A. Bimba

NEW YORK. — Izraelio veteranas su savo žmona, ginkluoti granatomis ir revolveriais, norėjo patekti į arabų keleivinį orlaivį.

A. SINKLERIS

Vertė Jonas Šimkus

100% Patrioto Istorija

(Tąsa)

Visa tai buvo labai paprasta ir aišku. Piteris klausėsi, kone nepravirkdamas iš džiaugsmo, supratęs, kaip nedaug iš jo tereikalaujama, norint ištrūkti iš tos baisios bėdos. Dabar jis jau žinojo, ką jam kalbėti, tvirtai žinojo. Ir kodėl Gafis anksčiau apie tai nieko nesakė, — nebūtų reikėję laužyti pirštų ar sukinti rankų.

— Na, tai šitaip, — pasakė Gafis. — Tai buvo parodymai, ar ne?

— Taip... taip, — atsakė Piteris.

— Ir tu neatsizadėsi jų? — Ne... ne... neatsizadėsiu, pone.

— Ir mes galime tavimi pasitikėti?

— Taip, pone.

— Ir daugiau jokių kvalifikacijų!

— Taip... taip, pone.

— Ir tu prisieki, kad tai gryniausia tiesa?

— Prisiekiu.

— Ir tu anaipol neatsimesi nuo šių savo žodžių, nors ir kaip tave įkalbinėtų?

— Ne... ne... neatsimesiu, pone, — atsakė Piteris.

— Gerai, — pasakė Gafis su palengvėjimu, kaip biznierių, baigęs svarbų sandėrį. Jis ėmė kalbėti beveik visiškai žmoniškai:

— Klausyk, Piteri, — pasakė jis, — dabar tu mūsiškis, ir mes ketiname tavimi pasikliauti. Tu, be abejo, supranti, kad mes čia tave laikome kaip liudininką, o ne kaip kalinį, ir neleisime tavęs skriausti. Tave paguldys kalėjimo ligoninė, kur geresnis maistas ir nereikia dirbti. Po vienos kitos savaitės tu duosi savo parodymus prisiekusiųjų teisme. O kol kas, tu supranti — niekam ne žodžio! Jeigu kas atengsis sužinoti iš tavęs ką nors apie šią bylą, apie tai gali kalbėti tik su manimi. Aš tavo šeimininkas ir pasakysiu, ką tau reikia daryti. Aš tavimi apsirūpinsiu. Tu gerai supratai mane?

— Taip... taip, pone. — atsakė Piteris.

Vienoje senoje pasakoje minimas negriukas, kuris neengdavo užsigauti koją, kad pergyvent malonų jausmą, kai ji nustos skaudėjusi. Taip atsitiko ir Piteriui, kuris neblogoi jautėsi Amerikėn-Sičio kalėjimo ligoninėje. Lova buvo patogė, maistas geras, ir nieko nereikėjo dirbti. Skaudą sąnariai palengvėle atsigavo, ir jis kasdien priaugo po pusę svaro. Jo protas ėmė stebėti ir tirti supančią aplinką, ieškodamas būdų pratęsti šią malo-

nią padėti, o gal ir patirti truputį ištaigų, dėl kurių žmogui darosi verta gyventi.

Ligoninei vadovavo senjoras, pavardė Dubmenas, gavęs šią vietą todėl, kad buvo Oldermano dėdė. Jau šešerius metus jis ėjo tas pareigas, ir visą laiką jo svoris didėjo beveik tokiu pat greičiu, kaip ir Piterio. Pagaliau jis taip sustorėjo, kad tingėdavo atsikelti iš fotelio. Piteris tai pastebėjo ir ėmė įsisteikinti visokiais smulkiais patarnavimais. Be to, Dubmenas dar turėjo ir vieną silpnębę: jis šniukšdavo tabaką, bet tvarkos ir disciplinos sumetimais nenorėjo, kad ši jo yda paaiškėtų. Todėl ruošdamasis šniukšdėti tabako žiupsnį, nutaikydavo tokį momentą, kai niekas jį nežiūrėdavo, ir Piteris, tai supratęs, visada taktiškai nusiisukdavo.

Ligoninė visi turėjo slap- tų ydų, o misterio Dubmeno pareiga buvo su jomis kovoti. Daugelis ligonių turėjo pinigų, už kuriuos galėjo pasiteikti kokių nors malonumų. Tai buvo ir tabakas, ir viski, ir kokainas, ir kiti narkotikai, o kai kas mėgo ir baisesnius dalykus. Visi pinigai, kuriuos jiems čia slapta atnešdavo, būdavo skiriamai papirkimams. Ligoninės tarnautojai, visi iki vieno, buvo priimami į darbą per pažintis. Šioms visuomenės atmatoms nepavyko susirasti vietą vertėviškame pasaulyje, ir jie įsitaisė čia patogiai kaip ir pats Piteris. Jie ėmė kyšius ir smelkėsi patys papirkinti Piterį, kad tik apmulktintų misterį Dubmeną, kuris iš savo pusės linko Piteriui atsilyginti, kad tik tas jam viską pranešintų. Tokiomis aplinkybėmis žmogus su galva galėjo susikrauti nemažą kapitaliuką.

Piteris daugiausia sukinėjosi apie patį Dubmeną, iš savo nemalonus patyrimo įsitikinęs, kad galų gale teisingumas — geriausia politika. Ligoninės tarnautojai Dubmeną vadino "seniu". Piterio gyvenime, pradėdamas pačia vaikyste, visada buvo toks "senis", neribotas valdovas, nuo kurio visa kas priklausė. Pradžioje buvo "senis" Drabas, kuris nuo pat ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro slankiojo po miestą, užsidėjęs žalius akinius; ant jo krūtinės kabėjo lentutė su užrašu: "Aš aklas". Jis vertė pavargusį vaiką, kad tas vedžiotų už rankos jį miesto gatvėmis. Vėlai vakare, grįžęs namo į savo palėpę, "senis" Drabas nusiisukdavo akinius ir puikliausiai matydavo Piterį, o jeigu tą dieną Pite-

ris prasikalsdavo, jis jį mušdavo.

Kai Drabą suėmė, Piterį nugabeno į prieglaudą, kur buvo kitas "senis", kuris taip pat reikalavo paslaugų ir rūšiai muštavo berniuką. Piteris pabėgo iš prieglaudos ir susitiko su Prajamu Perikliu, skausmą malšinančio vaisto išradėju. Piteris pažino visus jo kaprizus, jo silpnębes ir atsidavęs tarnavo jam. Kai Periklis vedė turtingą našlę, jį išvyjo Piterį, ir berniukas perėjo į Džimdžambo bažnyčią, kur "seniu" buvo mažordomas Tušbaras Akrogas, nepatenkęs jokiai priešimomai ir baisiai piktas, bet visada gausiai apiberias malonėmis tuos, kurie mokėjo jam pataikauti ir slėpti jo silpnębes.

Visus tuos metus Piteris buvo priverstas lankstyti kelius ten, kur vergiškumas duoda pelną, ir darė jis tai instinktyviai; šio savo instinkto jis klausė jau dvidešimt sąmoningo gyvenimo metų; dar daugiau, jis buvo jo valdžioje jau prieš dvidešimt tūkstančių, o gal ir du šimtus tūkstančių metų, dar tais laikais, kai Piteris smailios titnagines letis kokio urvo angoje ir čirškino smegeninius kaulus kokiam savo genties "seniui", stebėdamas, kaip jauni maištuoliai išmetami suėsti tigrams, kurių dantys kaip durklai.

Piteris greit pajuto, kad pasidarė gana svarbia persona ligoninėje. Jis buvo svarbiausias liudininkas skandalingoje Guberio byloje, apie kurią kalbėjo ne tik visas miestas, bet ir visa šalis. Buvo žinoma, kad jis perėjo į "įstatymo" pusę, tačiau, ką jis žinojo ir ką paliudijo, liko gili paslaptis. Piteris laikė "prikandęs liežuvį" ir vaizdavo svarbų asmenį, mėgaujdamasis savo įžymumu.

Ir tuo pat metu jis neleidė laiko veikti ir atidžiai klausėsi, kas aplink kalbama, norėdamas susivokti toje byloje, kad paskiau galėtų apginti save. Jis klausėsi ką sako "senis" Dubmenas ir jo padėjėjas švedas Jonas Christijanas ir ką šneka kokainistas Džeraldas Leslis. Visi turėjo draugų mieste, kurie žinojo "viską kaip penkis pirštus". Vienas sakė viena, kitas — kita, visai priešinga, bet Piteris sudėdavo viena ir kita draugėn, viską palygindavo intriguoti igudusiu protu ir gana greit suprato, kas įvyko.

Džimas Guberis buvo žymus darbininkų vadovas. Jis suorganizavo Transporto tresto darbininkus ir vadovavo milžiniškam streikui. Be to, jis organizavo streikus statybos objektuose, ir žmonės plepėjo, kad jis juokų dėlei dinamitu sprogdin-

ęs nebaigtus pastatus. Šiaip ar taip, miesto valdovai norėjo atsikratyti juo, ir, kai kažkoks nežinomas maniakas numetė dinaminę bombą per pasiruošimo karui parada, jie nutarė pasinaudoti ta proga. Gafis, į kurio rankas pateko Piteris, vadovavo Transporto tresto slap- tiems agentams, ir tresto šeimininkai tą dalyką pavedė jam. Jie reikalavo, kad tuoj pat būtų griebtasi priemonių, troško, kad būtų veikiami užtikrintai, nes nenorėjo turėti reikalų su paper- kama ir nepatikima miesto policija. Guberis su žmona ir trimis kitais organizacijos nariais sėdėjo kalėjime, o laikraščiai plačiai varė propagandą, ruošdami publika- visų penkių mirties bausmei.

Taip visa ir turėjo būti. Džimo Guberio vardas Piteriui reiškė mažiau, negu vieneri jo pietūs. Jis suprato, kokią košę užvirė Gafis, ir pyko ant jo tik todėl, kad tas nesusiprato iš pat pradžių viską pasakyti jam ir beveik išlaužė ranką. Antra vertus, galvojo Piteris, Gafis, be abejo, norėjo jį išbandyti, ar juo būtų galima pasitikėti. Piteris įsidėmėjo tą pamoką ir nusprendė tai įrodyti Gafiu ir Dubmenui.

— Laikyk liežuvį už dan- tų, — primokė jį Gafis, ir Piteris nė karto neprasitarė apie Guberio bylą. Apie kitus dalykus jis, žinoma, kalbėjo. Negi galėjo jis tylėti kaip mumija ištisą dieną; be to, Piteris mėgo pasigirti savo žygiais ir mielai pasakodavo, kaip gudriai apstatydavo ankstesnį savo "senį". Kokainistui Džeraldui Lesliui jis pasakojo apie Prajamą Periklį, ir apie tai, kaip padėjo iš lengvatikės publikos išmeškierioti tūkstančius dolerių, ir kaip už apgaidinėjimą jie du kartus buvo pasodinti kalėjimam.

Jis taip pat pasakojo apie Džimdžambo bažnyčią ir apie keistus nepatikimus dalykus, kurie ten vykdavo. Paštinas el Kalandra, kuris šave vadino Eleuterianiškojo egzoticizmo vyriausioju magistru, sakėsi turįs aštuoniasdešimt metų, o iš tikrųjų jam nebuvo dar nė keturiasdešimt. Apie jį kalbėjo, kad jis esąs persų princas. O iš tikrųjų jis gimė mažame Indijanos valstijos miestelyje ir savo karjerą pradėjo pasiuntinuku pas krautuvininką. Apie jį pasakojo, kad jis maitinąs uogų saują, bet Piteris kasdien jam padėdavo paruošti stambų bifsteką arba keptą vištą. Pranašas kitiems aiškino, kad tie kepsniai esą reikalingi "aukoti dievui". Piteriui atitek- davo "aukojimų" hekanos bifstekų ir vištų gabalai, kuriuos jis pasiukojamai surydavo užsidaręs kamaro- je. Tai daryti jam buvo lyg

savotiškas kyšis iš mažordo- mo Tušbaro Akrogaso už tai, kad slėpdavo jo vagystės nuo pranašo.

Džimdžambo bažnyčia buvo nuostabi šventovė. Už septynių užuolaidų tūnojo paslaptingi altoriai, iš už kurių pasirodydavo vyriausiasis magistras, apsirengęs il- gais kremos spalvos drabužiais ir apsigaubęs paauk- suotu purpurinės spalvos apsiaustu, rožinės spalvos šliu- rėmis ir simboliška kepure. Jo pamokslus ir religines ce- remonijas lankė šimtai žmo- nių — jų tarpe nemaža tur- tingų damų, kurios į bažny- čią atvažiuodavo limuziniais. Be to, buvo mokykla, kurioje vaikai mokėsi kulto pa- slapčių. Pranašas vedavo juos į savo kambarius, ir apie tai sklido baisūs gan- dai; viskas baigėsi tuo, kad bažnyčią iškrėtė policija, ir pranašui, mažordomui bei Piteriui Gadžui — jų virėjui ir sąjungininkui — teko bėgti.

Piteris ypač mielai pasa- kojo Džeraldui Lesliui apie savo nuotykius su "šventai- siais vartakliais", į kurių bažnyčią jis atsitiktinai pate- ko, ieškodamas darbo. Pite- ris įstojo į tą sektą ir išmo- ko meno "byloti kalbomis" ir, atsilošėjęs kėdėje, varty- tis bei trūkčioti, neva pagau- tam dangiškosios palaimos. Piteris įsitikė kunigui Ga- malieliu Lankui, kuris slap- ta pavedė jam varyti agita- ciją parapijiečių tarpe, kad būtų padidinta alga tam menkai apmokamam vartak- liui. Bet Piteris kai ką suuo- dė ir apsiprendė pereiti į bat- siuvio Smiterso pusę, kuris stengėsi įtikinti parapijiečius, kad moka vartytis greičiau ir pasiučiau, negu kunigas Gamalielis. Čia Piteris išbu- vo vos keletą dienų, iki pa- vogė pyragaitį.

Visa tai ir daug ką kita Piteris išsipasakojo, dabar jausdamasis visai saugus, valdžios globojamas. Bet po dviejų mėnesių į savo kabi- netą jį išsikvietė Gafis ir piktai užsipulė.

— Prakeiktas kvailys! — buvo pirmieji jo žodžiai. Pi- teriui net per pakinklius šurpas nuėjo, ir jam vėl ėmė kalenti dantys.

— K-k-ką? — sušuko jis.

— Aš gi tau sakiau, kad laikytum prikandęs liežuvį! — Gafis tai pasakė tokiu grasinančiu tonu, tarsi vėl pasiruošęs sukt Piteriui ran- ką.

— Misteri Gafi, aš niekam neprasitariau apie Guberio bylą nė žodeliu, — Piteris šoko teisintis.

Bet Gafis nutraukė jį:

— Nutilk, kvailys! Gal ir nepasakojai apie Guberio bylą, užtat priplepėjai apie save. Juk pasakojaisi, kad dirbai su tuo Kalandra?

T-t-taip... pone.
— Ir tu žinojai, kad jo ieško policija, o kartu ir tavęs?

— T-t-taip... pone.
— Ir tu pasakojaisi, kad būvai suimtas, kad pardavinėjai šarlataniškus vaistus?

— T-t-taip... pone.
— Dieve tu mano! — suriko Gafis. — Koks gi iš tavęs liudininkas?

— Bet aš gi nieko nepasakiau apie patį svarbiausią dalyką! — nusiminęs sušuko Piteris. — Aš tik tai...

— Ką tu išmanai, kas yra tas svarbiausias dalykas, — sumauriojo seklys ir baisiai nusikeikė. — Gubernio šalininkai šnipinėja mus. Jie turi savo žmogų čia, kalėjime. Žodžiu, apie tave jie sužinojo visas smulkmenas. Tu pats sužlugai ir mus sužlugdei ilgu savo liežuviu!

— O dieve! — persigandęs sušnibždėjo Piteris.

— Na ir geras iš tavęs iš-eitų liudininkas, ką ir bekalbėti! Jie tave sutriauškinę kaip riešutą prisiėkusiųjų teisme! Tu gi basteisi po visą šalį, apgaudinėjai žmones šarlataniškais vaistais ir patekai kalėjiman. O paskiau susidėjai su tuo prakeiktu nenaudėliu Kalandra. — Gafis nepagalvėjo riebių žodžių, apibūdindamas šlykščius vyriausiojo magistro išskrypmus. — Ir tu dar įsivėlei į šitokį dalyką!

— Bet aš gi nieko nepasakariau! — nusiminęs teisingai Piteris. — Aš nieko nežinojau.

— Papasakok apie tai prisiėkusiems! — pasakė Gafis. — Mūsų priešininaki spėjo visur pabuvoti, dargi pas batusių Smitersą; jie paims jo žmoną liudininke įrodyti, jog tu smulkus sukčius. Ji papasakos, kaip tave išvijo. Ir visa tai dėl to, kad tu nemokti laikyti už dantų liežuvio. Aš gi tau sakiau!

Piteris apsiopylė ašaromis. Jis atsiklaupė ir ėmė prisiėkinti nieko bloga negalvojęs. Jis nežinojęs, kad negalima pasakoti apie savo praeitį. Jis nežinojęs, ką reiškia būti liudininku ir ko iš jo bus reikalaujama. Juk jam tebuvę įsakyta tylėti apie Gubernio bylą ir jis tylėjęs. Piteris verkė, prisiėkinėjęs, maldavo pasigailėti, bet viskas buvo veltui. Gafis įsakė vėl įmesti jį į "duobę" ir prigrasino įrodysias, kad bomba metė jis, Piteris, o ne Džimas Guberis, ir kad Piteris buvo sąmokslininkų vadas. Juk jis prisipažino savo įrodymuose, kad padėjo pagaminti bombą.

(Bus daugiau)

TORONTO. — Čia tarp tautiniame aerodrome nežinia kur dingo didelė aukso plyta, gabenama iš Edmontono į Ottawą. Aukšas vertas \$24,240.

Viena Klaipėdos kaimo kapela iš uostamiesčio [Vilnių, [Dainų šventę atvyko... paprastu lietuvišku vežimu, pakeičiu surengusi keletą koncertų. A. Tumėno nuotraukoje — pirmasis kapelos koncertas Vilniuje, Gedimino kalno papėdėje.

Rochester, N. Y.

Rugsėjo 19 d. draugas Rapolas Barauskas (Braus) surengė gražią sveigėlę atminčiai savo 81-mo gimtadienio. Suprašė visus savo mielus draugus ir drauges, nesakydamas kokiam tikslui, bet mes sužinojom ir nunešm gimtadienio tortą. Tai visi buvome nustebinti.

Buvo daug svečių ir turėjom mielus draugus svečius net iš Kanados (Montrealo). Tai Jurgis ir Emilukė Zieniai. Buvo labai malonu susitikti. Labai draugiški žmonės.

Draugas R. Barauskas visus gražiai pamylėjo skaniais valgiais ir saldžiais gėrimais. Mes jam visi padėnavom "Ilgiausių metų". Jis pasakė, kad jau 81 metų ir kad nuo metų aukoja po dolerį dėl visų 3 laikraščių, Liaudies Balso, Vilnies ir Laisvės po \$27.00.

Mes esam labai dėkingi už aukas ir vaišes ir vėlijam viso geriausio ir stiprios sveikatos. Labai apgalvestaujam, kad dar vis sveikata ne pergeriausia. Kai buvo tvirtas, daug darbavosi visur. Draugas R. Barauskas yra Gedimino Draugijos antrašų pirmimininkas, LDS 11 kuopos užrašų raštininkas ir visų laikraščių vartininkas. Liga labai pažeidė jo akis, negali vairuoti automašinos, kuri jam labai reikalinga.

L. Bekešienė

Iš Visos Lietuvos

Penkmetis jau įvykdytas

Apie penkmečio plano įvykdymą raportavo Lietuvos durpių pramonės valdybos įmonių kolektyvai — pirma laiko įvykdyta durpių gavybos užduotis. Išskasta 13,3 milijono tonų durpių.

Iki sezono pabaigos bus papildomai išskasta dar milijonas tonų durpių.

"Rūta" įsina į gyvenimą

Sėkmingai išlaikęs specialistų surengtus "egzaminus", skaičiavimo kompleksas — "Rūta-110" gavo kelialapį į gyvenimą. Šį kompleksą neseniai sukūrė "Sigmos" susivienijimo konstruktoriai.

"Rūta-110" jau šiemet pradės veikti keliose Lietuvos įmonėse ir organizacijose, be to, kompleksas montuojamas Dnepropetrovsko automobilių padangų gamyklos skaičiavimo centre.

1,6 tūkstančio inžinierių

Kauno Politechnikos institute šiekti diplomai dvidešimtai absolventu laidai. Instituta ir jo filialus Šiauliuose, Klaipėdoje ir Panevėžyje baigė daugiau kaip 1,6 tūkstančio absolventų.

Tarybų Lietuvos liaudies ūkis susilaukė gausaus ir įvairaus papildymo — 46 specialybių inžinierių.

Daugelio baigusiujų diplominiai darbai buvo paruošti įmonėms, konstravimo biurams pasiūlius ir bus prita-

kyti praktikoje.

XV amžiaus paslaptys

Vilniaus Dailės muziejaus (buv. Rotušė) požemiuose atidaryta istorijos ekspozicija. Muziejaus darbuotojų rūpesčiu lankytojai dabar gali atlikti [domią ekskursiją... [penkioliktąjį amžių.

Laikas gerai išsaugojo šią požeminę karalystę, kurioje buvo Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės iždas, ginklų sandėliai. Išlikęs autentiškas pinigų seifas — sunki skrynina su labai sudėtingu užraktų mechanizmu, akmeniniai šaudmenys ir kt.

Ekspozicijoje galima pamatyti turtingą meninių koklių kolekciją, unikalius žibintus, nuostabaus grožio ažuolinius geležies vartus ir kita.

Dainų šventės aidai

Respublikinę jubiliejinę dainų ir šokių šventę šiemet stebėjo didelė grupė užsienio svečių: iš Čekoslovakijos, Lenkijos, VDR, Danijos, Indijos, Suomijos, lietuvių iš-eivijos atstovai iš JAV, Kanados, Belgijos, Pietų Amerikos šalių.

Išvykdami iš Lietuvos, svečiai galėjo išsivežti su savimi ne tik gražius prisiminimus, bet ir... dainų šventę. Mat, jos repertuarą pasižymėję chorai įrašė į dvi ilgai grojančias plokšteles.

Dainų švenčių istorijai skirtas taip pat specialus leidinėlis ir nauja ekspozicija Vilniaus teatro ir muzikos muziejuje.

Padėkos žodis

Rugsėjo 19 dieną, šeštadienį, nuakėtai mus užklupo nemažas būrys mūsų artimų prietelių ir giminių. Rengėjos ir rengėjai pradėjo nešti poudus ir puodelius su visokiais skanumynais. Dauguma moterų atvežė iškepusios skanėsių, tortų ir visokių sausainių. O vyrai tuoj sukėlė ilgiausį stalą sodelyje. Ir prasidėjo vaišės ir stikluokai už sveikatą.

Brangūs draugai ir draugės. Daug kartų dėkojam jums visiems už aplankymą ir gražius linkėjimus ir dovaną. Mes visuomet prisiminsime jus. Taipgi dėkojam tiems, kurie negalėję dalyvauti, bet prisidėję prie dovanų.

O labiausiai dėkojam rengėjom ir rengėjam. Jūs įdėję daug darbo, kol visus suprašėte, ir visus aptarnavote maistu ir gėrimu.

Buvo ne tik puikus balius. Tai buvo ir atnaujinimas draugystės.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame jums visiems.

P. ir E. Laurusevičiai
New Lowell, Ont.

HOUSTON. — Apollo 15 astronautai važinėsią ant Mėnulio specialiu automobiliu.

Apollo 15 skris [Mėnulio] liepos mėnesį ateinančiais metais.

MASKVA. — TASS praneša, kad [TSRS spalio mėnesį] atvyks Kan. premjeras.

HILL TOP MOTEL

Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliai padodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylą į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti sekant: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas A. NAGINE

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blanketus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

25 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, spalio 6, d., 7 val. vakare, Lietuvių salėj, 160 Claremont St.

Visus narius kviečiu atsilankyti ir susirinkime dalyvauti. Taipgi apsimokėti nariusius mokesčius, jei dar neapsimokėję.

T. Rimdžius

Kuopos sekr.

Telefonas: WA. 2-3215

Moterų žiniai

Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks antradienį, spalio 6 dieną, Sūnų ir Dukterų Draugijos salėj, tuoj po minėtos draugijos susirinkimo, vakare.

Visos narės maloniai kviečiamos atsilankyti. Vasaros metu neturėjom susirinkimų, tai nemažai reikalų susitvėrė, reiks juos aptarti.

Vladyba

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos Ruošiama

Vakarienė ir Šokiai

Šeštadienį, Spalis - October 17 d.

Savoj salėj, 160 Claremont St.

Bus patiekta karštų valgių vakarienė. Šokiams grieš geras orkestras.

Maloniai kviečiame Londono, Hamiltono, Toronto ir apylinkių lietuvius dalyvauti.

Vakarienė bus patiekta 6:30 val. vakare.

Prašome nesivėluoti.

Ižanga ir vakarienė \$2.50

Parengimų Komisija

Draugui Juozui Mingilui 75 Metai

TORONTO. — Spalis 7 d. draugui Juozui Mingilui sukaks 75 metai. Lai būna leista, ryšium su jo sukaktuvėmis, tarti keletą žodžių apie Juozą.

Torontiečiai, be abejonės, atsimenat tuos laikus, kai Juozas beveik kiekviename veikalė vaidindavo svarbiau-

sią rolę. O jei neturėdavo rolės, tai režisoriaus pareigas eidavo. Vien Toronte su jo pagalba buvo perstatyta tur būt virš 100 veikalų.

Juozas dar Lietuvoje pradėjo saviveiklininko aktorius darbą. Nuo 1922 metų iki 1928 m., kada jis išvyko į Kanadą, jis veikė su Vilties Rateliu Panevėžyje. Kanadon atvykęs, vėl stoji į dramos mėgėjų eiles. Dar vakarinėj Kanadoj perstatė keletą veikalų.

Kai atvyko į Torontą, prasidėjo jo veiklus dalyvavimas Toronto lietuvių dramos mėgėjų tarpe. Jis buvo vienas iš geriausių vaidintojų. Sunku pasakyti, kiek valandų ir vakarų jis praleido, be jokio atlyginimo, ruošdamas ir vaidindamas veikalus pažangių lietuvių organizacijų naudai.

Sveikinu draugą Juozą Mingilą su šiomis garbingomis jo sukaktuvėmis ir linkiu geros sveikatos.

A. Ylienė

Torontiečių Kronika

Mirė V. Folertas

Praėjusį pirmadienį buvo palaidotas senas torontietis Valteris Folertas. Mirė staigiai, širdies priepuoliu.

Nuliūdime paliko žmona, trys vaikai, brolis, sesuo Ka-

Pardavimui

Union Caffe savininkai C. Pampalai parduoda restoraną, 22 kambarių namą su garažu dviem automobiliams. Parduoti verčia senatvė.

Visas informacijas galima sužinoti telefonu: 544-6917. Arba asmeniškai užėjus pas savininkus: 385 Sherman Ave. North, Hamilton, Ont.

nadoje ir du broliai ir sesuo Lietuvoje.
Gili užuojauta šeimai ir draugams, o jam lai būna lengva Kanados žemelė.

Apsivedė

Praėjusį šeštadienį apsivedė draugų Apšėgų sūnus. Smulkesnių žinių apie vestuves neteko pagauti.

Laimingo šeimyninio gyvenimo naujavedžiams.

Rep.

Hamiltoniečių žinios

Aplankė "garnys"

Rugsėjo 24 dien atsilankė "garnys" pas Marian (Kloipfir) ir Gery Pranke (Pranckevičius), palikdamas gražų berniuką. Jo tėvai Jonas ir Anė Pranke tapo diedukais, kurie labai linksmi ir dėkingi "garniui" už pirmą anūką, kuriam ir vardą parinko — Grent Lorne.

Gery Pranke, kaip buvo jaunas, buvo geras muzikantas, ne kartą linksmino torontiečius per parengimus su savo pianoakordinu.

Motina jaučiasi gerai.

Linkiu naujagimiui gražiai augti.

Mūsų ligoniai

Išėjo į ligoninę sveikatai pataisyti Elzbieta Šlužienė, taip pat M. Indriulėnas. Abu ligoniai randasi Hamiltono Generalinėj ligoninėj.

Kam sąlygos leidžia, ap-lankykite ligonius. Nuo savęs linkiu jiems sveikatos.
F. V.

KAIRAS. — Egipto jėgoms įsakyta budėti, kad nebūtų užkluptos netikėtai iš Izraelio pusės.

Vedybinės Draugystės Tikslu

Paieškau merginos ar našlės, gyvenančios Tarybų Lietuvoje ar už jos ribų. Esu rimtas socialistas, pasiturintis, ne girtuoklis, ne padauža, nešu D.P., be tikybinio kulto.

Atsakysiu tik į rimtus laiškus.

E. Kikilis,

P. O. Box 8721, Station H. Vancouver 5, B. C., Canada

Perku Monetas

Perku lietuviškas monetas: 1 ct., 2 ct., 5 ct. ir kitas. Visas estiškas ir latviškas monetas ir popierinius lietuviškus banknotus. Susirašinėjimas iš Lietuvos priimtinas. Rašykite ką turite, atsakysiu kiekvienam.

P. Zablockis,

P. O. Box 4642 Stn. C. Vancouver 10, B. C., Canada

Atlieku visokios rūšies namų taisymus ir remontą pagal asmenišką susitarimą.

J. BANYLIS

Telefonas: 537-3942. Toronto

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. — Tel. LE. 2-5191

Toronto

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau

Bifocals — \$19.00 ir daugiau

(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta

1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Antrad. Ketv. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

17 QUEEN ST. E. Suite 133 TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

Dėl Siutiniu į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus sluntinius tik iš naujų drabužių medžiagos, avalynės, maisto ir kt.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui neleikiama primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551